

Закон о рационалној употреби енергије

**Проф. др Милош Бањац, помоћник министра
Министарство рударства и енергетике
Републике Србије**

Циљ Закона о рационалној употреби енергије

- Да омогући и подстакне
  - одговорно,
  - рационално и
  - дугорочно одрживо коришћење енергије,
- да допринесе
  - повећању сигурности снабдевања енергијом,
  - повећању конкурентности привреде
  - побољшању стања животне средине

Начини успостављања

- кроз развој свеобухватног система менаџмента енергијом
- мерења и наплате према испорученој количини енергије
- економских подстицаја за рационално и ефикасно коришћење енергије
- економских санкција за нерационално или неефикасно коришћење енергије
- забране изградње неефикасних објеката (зграда , постројења ...)

МРЕ и МЖСиПП

Фонд за ЕЕ

Агенција за ЕЕ

Корисници енергије обухваћани законом

- Домаћинства

Корисници енергије обухваћани законом

- Зграде

Корисници енергије обухваћани законом

- Индустрија

Корисници енергије обухваћани законом

- Јединице локалне самоуправе

Корисници енергије обухваћани законом

- Саобраћај
- Остали корисници

Циљни сектори "производње" енергије

- Производња и дистрибуција
топлотне енергије

Циљни сектори "производње" енергије

- Производња, пренос и дистрибуција електричне енергије и
- Остали сектори

Предмет закона

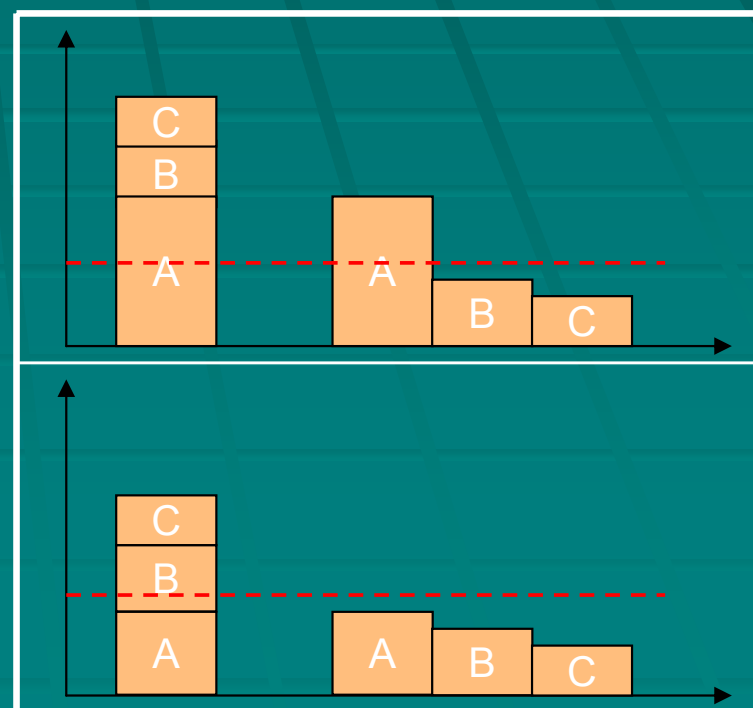
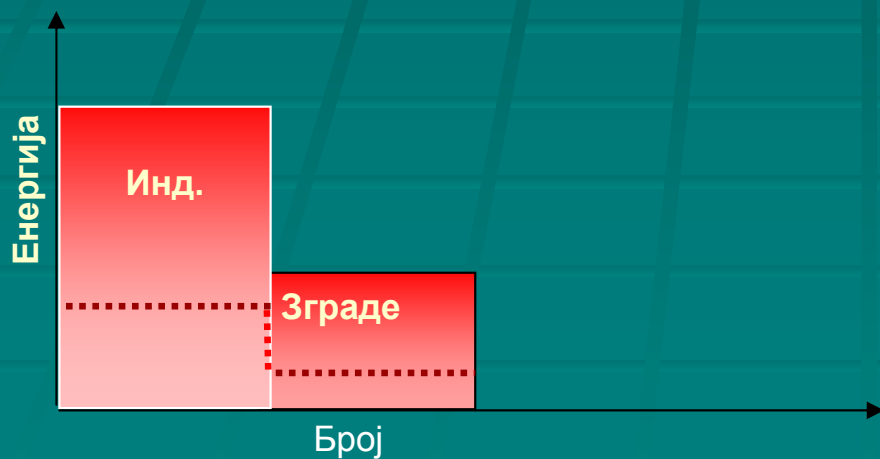
- Систем менаџмента енергијом
- Означавање класе енергетске ефикасности и успостављање **минималних стандарда енергетске ефикасности**
  - уређаја, опреме, зграда;
  - производњи, преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије, као и у транспорту флуида
- **Економски и финансијски подстицаји** реализацији пројеката ефикасне употребе енергије
- Концепт ЕСКО

Систем менаџмента енергијом

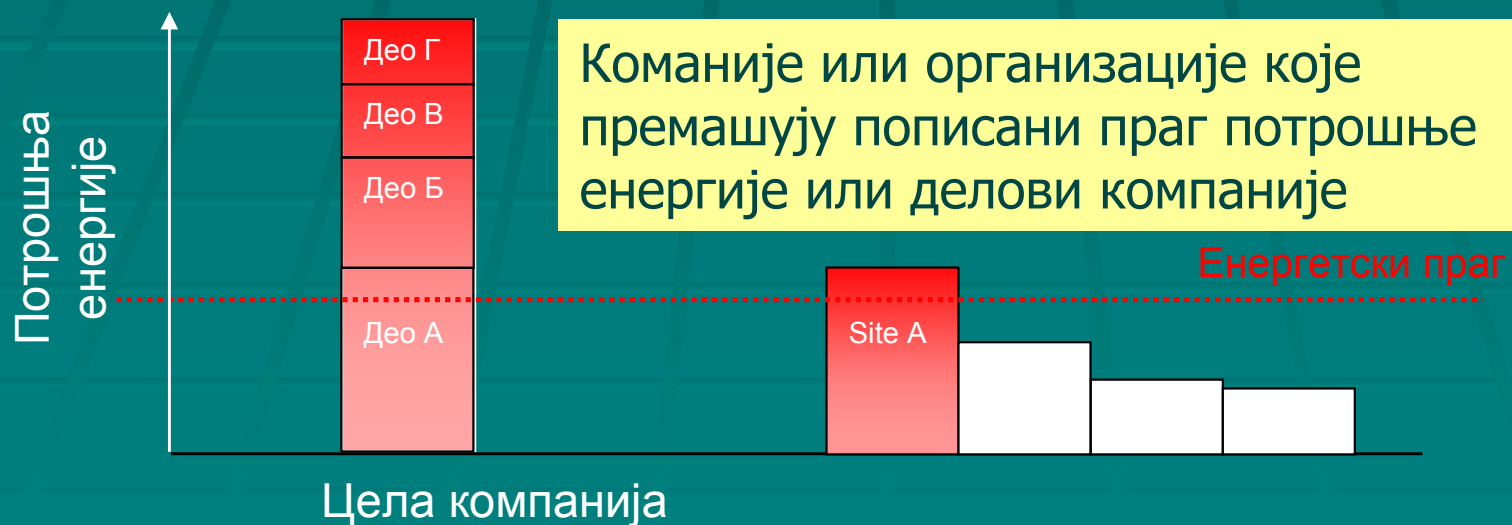
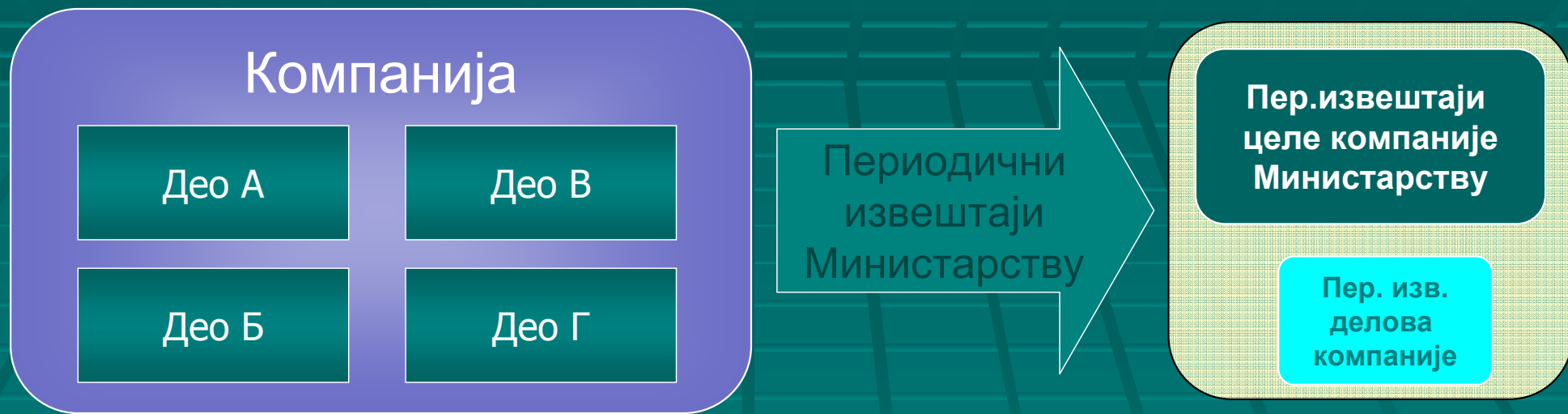
- Обвезници енергетског менаџмента су
  - Привредна друштва са претежном делатношћу у производном сектору – индустријска постројења – уколико користе више од прописне количине енергије
  - Привредна друштва са претежном делатношћу у сектору трговине и услуга – објекти – уколико користе више од прописне количине енергије
  - Општине са бројем становика већим од 20 000
  - Зграде и друге објекте у јавној својини – државне управе

Систем менаџмента енергијом

Компаније (инд.)	2 500 toe/year или више	120 компанија
Зграде	1 000 toe/year или више	20 компанија
Општине	>20,000 становника	>100
Зграде владе		

Енергетски менаџмент

Систем менаџмента енергијом

Министарство рударства и енергетике

- Закони и подзаконска акта
- Креирање енергетске политике
- Прикупљање периодичних извештаја и база података
- Издавање енергетских дозвола и лиценци за ен. прегледаче
- Инспекција

Инспектори

- Повремене, насумичне инспекције
- упутства и савети
- изрицање казни

Именована за спровођење обуке

Агенција за енергетску ефикасност

- пружање обуке
  - Акредитованог енергетског прегледача
  - Енергетског менаџера
  - Енергетског референта
- Ширење програма

Слање кандидата на обуку енергетског менаџера или референта

Израда потврда

Регистрација обвезника енергетског менаџмента и енергетских менаџера

Издавање потврда

Подношење периодичних извештаја

Инспекција “лоше” оцењених обвезника ЕМ

Акредитовани енергетски прегледачи

- енергетски прегледи
- добровољни енергетски прегледи

Извештаји

Обвезници система енергетског менаџмента (предузећа, објекти, општине, ...)

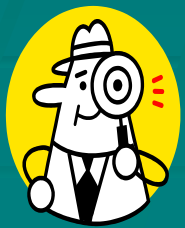
- Прикупљање и анализа података о потрошњи енергије, те предлагање мера и активности за повћање ЕЕ (енергетски менаџер, акредитовани прегледач)
- Спровођење мера и активности предложене од стране енергетског менаџера и акредитованог прегледач
- Израда периодичних извештаја (годишњих и средњорочних планова)
- Подношење периодичних извештаја Министарству
- Избор енергетског менаџера и референта

Систем менаџмента енергијом

- Обвезници система менаџмента енергијом имају обавезу нарочито да
  - Реализује **индикативни циљ** прописан од стране Владе
  - именује потребан броја **енергетских менаџера односно енергетских референте**,
  - Припрема **планове и програме** РУЕ
  - доставља годишње **извештаје** Министарству

Систем менаџмента енергијом

Energy Officer

Energy
Manager

Accredited
Auditor

Governmental
Inspector

Energetski saradnik

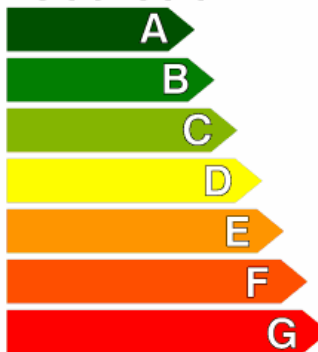

Energetski
manadžer

Ovlašćeni energetski
savetnik

Državni inspektori

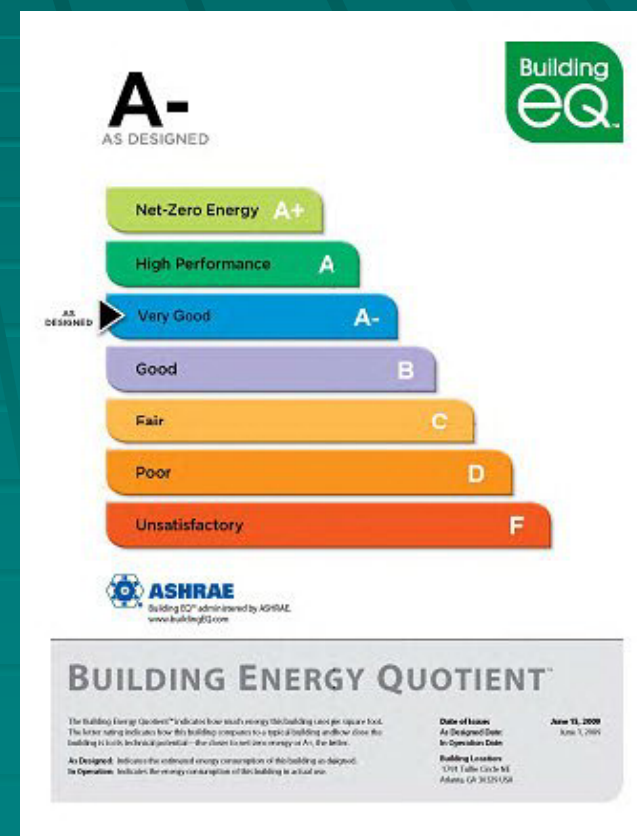
Означавање енергетске ефикасности уређаја и опреме

- Влада на предлог Министарства прописује
  - Прописују се врсте техничких уређаја и опреме серијске производње за које је неопходно означавање њихове енергетске ефикасности
  - Обезбедити минималне стандарде енергетске ефикасности уређаја или опреме
  - начин означавања и изглед ознаке,
  - обавезну техничку документацију, ...ИТД.

Energy		Washing machine
Manufacturer Model		
More efficient		
		B
Less efficient		
Energy consumption kWh/cycle <small>(based on standard test results for 60°C cotton cycle) Actual energy consumption will depend on how the appliance is used</small>		1.75
Washing performance <small>A: higher G: lower</small>		A B C D E F G
Spin drying performance <small>A: higher G: lower Spin speed (rpm)</small>		A B C D E F G 1400
Capacity (cotton) kg		5.0
Water consumption		5.5
Noise (dB(A) re 1 pW)	Washing Spinning	5.2 7.6
<small>Further information contained in product brochure</small>		

Означавање енергетске ефикасности објектата

- Влада на предлог Министарства прописује
  - минималне стандарде енергетске ефикасности
    - НОВИХ И
    - реконструисаних зграда,
  - начин одређивања њихове енергетске класе,
  - те критеријуме потрошње топлотне, електричне и других облика енергије који се примењују при њиховој класификацији
- Употребна дозвола не може се издати за зграду која не испуњава минималне стандарде енергетске ефикасности
- Елаборатом се доказује да ће предвиђена употреба енергије

- Сви станови, односно пословне јединице у новоизграђеним објектима код којих је пројектовано прикључење на систем даљинског грејања морају бити опремљени
  - уређајима који омогућавају **регулисање потрошене топлотне енергије**, односно регулисање температуре ваздуха у просторијама,
  - као и уређајима који омогућавају **мерење укупно предате количине топлотне енергије** сваком стану, односно пословној јединици
- Орган јединице локалне самоуправе, надлежан за доношење **тарифног система** на бази измерене испоручене топлотне енергије
- Јавна комунална предузећа и друга предузећа која врше испоруку топлотне енергије дужна су да обезбеде за **примену тарифног система** (3 године)

Минимални стандарди у производњи, преносу и дистрибуцији електричне, односно топлотне енергије

- Влада на предлог Министарства прописују се минималне стандарде енергетске ефикасности морају испуњавати
  - нова и ревитализована постројења за производњу, пренос и дистрибуцију
    - електричне
    - топлотне енергије
  - зависно од типа и снаге тих постројења
- захтев за добијање грађевинске дозволе, као саставни део техничке документације поднесе **Елаборат о енергетској ефикасности постројења**

- У одређивању **цена** појединих тарифних елемената у тарифним системима за пренос и дистрибуцију електричне енергије, односно за дистрибуцију топлотне енергије, не могу се користити вредности губитака које су веће од вредности **максималних дозвољених губитака**
- Приликом подношења захтева за добијање енергетске дозволе за **изградњу нових** или ревитализацију постојећих постројења за производњу топлотне или електричне енергије, подносилац захтева је дужан да у оквиру анализе енергетске ефикасности постројења, размотри и могућност **комбиноване производње електричне и топлотне енергије** и прикаже је у оквиру Елабората о изградњи енергетског објекта
- редовне **контроле процеса сагоревања** котлови и ложишта топлотне снаге веће од 500 kW

Транспорт

- Локалне самоуправе са више од 200.000 становника су дужне донесу програме промоције и унапређења система јавног превоза.
- Локалне самоуправе су дужне да где год је то технички изводљиво а економски оправдано обезбеде посебне траке за кретање возила јавног превоза.

Подстицаји

Фонд за енергетску ефикасност

- обезбеђивања финансијских средстава за подстицање рационалне и ефикасне употребе енергије
  - примену техничких мера - у секторима производње, преношења, дистрибуције и потрошње енергије,
  - увођење система енергетског менаџмента, у смислу:
  - изградњу система за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије

Подстицаји

- **Фонд за енергетску ефикасност**
  - неповратна средства или повољан кредит
  - Укупни износ неповратних средстава не може да буде већи од 50% предвиђених инвестиционих улагања
- **Субвенције, пореске, царинске и друге олакшице**
  - смањење ПДВ-а на енергетски ефикасну опрему, материјале, уређаје и технологију
  - смањење пореза на добит предузећа за део износа инвестираног у енергетски ефикасну опрему, материјале, уређаје и технологију, као и у пројекте енергетске ефикасности

Хвала на пажњи

milos.banjac@mre.gov.rs